

dreasen) udtalte Ønsket om, at de store Jernbanelove, der behandles i Landstinget, maa blive færdige i denne Samling. Dertil kan jeg ganske slutte mig, thi derved og med Vedtagelsen af dette Lovforslag vil man i høj Grad kunne bidrage til at forebygge den Arbejdsløshed, der kan ventes at blive stor i de kommende Aar.

Med disse Ord skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig og villig Behandling.

Foss: Jeg kan paa mit Partis Vegne tilsige Interesse for Behandlingen af dette Lovforslag, der indeholder en hel Del godt og tager Sigte paa et godt Formaal. Af de foregaaende ærede Talere er der udtalt Haab om, at man vil behandle Lovforslaget meget hurtigt, for at det kunde blive færdigt i denne Rigsdagssamling, og jeg skal bidrage dertil ved at fatte mig i saa stor Korthed som muligt. Der er dog enkelte Spørgsmaal, som jeg finder det rigtigt at berøre.

Med Hensyn til Bestemmelsen i § 3 kan jeg slutte mig til Ministerens Standpunkt, naar han ved Lovforslagets Fremsettelse ikke har fulgt Mergelbanekommissionen med Hensyn til den begærede Statsunderstøttelse. Hvis man var gaaet saa vidt, som Mergelbanekommissionen havde forlangt, vilde der ikke blive meget tilbage, som Egnene selv skulde ofre, og det er neppe en sund eller rigtig Forudsætning for disse Anlæg, at de interesserede ikke skal bære deres Del af Anlægsomkostningerne, idet man derved vil risikere at faa Krav om en Række Baner, som vedkommende Egne maaske kun i ringe Grad behøver for at trives.

Jeg kan altsaa tiltræde den af Ministeren foretagne Begrænsning af det Tilskud, der stilles i Udsigt af Staten, selv om jeg maa erkende, at Opgaven i mange Tilfælde vanskeligt kan løses, hvis man vil begære, at de interesserede alene skal bære Anlægsudgiften. Derimod er jeg ikke sikker paa, at den Form, som er valgt i § 3, er den heldigste. Jeg sigter dermed til Bestemmelsen om, at „det til Banens Anlæg og Drift fornødne Spor- og Driftmateriel kan helt eller delvis anskaffes og bekostes af Staten og stilles til Selskabets Raadighed imod, at der af Selskabet erlægges en aarlig Afgift“. Det hedder videre om denne Afgift, at den henlægges til en Fornyelsesfond, der er Statens Ejendom, og hvis Midler kan anvendes til Fornyelse af Materiellet. Nu vil meget komme an paa, hvorledes en saadan Lovbestem-

melse anvendes i Praksis, om den vil blive administreret saaledes, at der stilles fornødent Krav for Eksempel om Vedligeholdelse af Materiellet. Saaledes som Bestemmelsen er affattet, kunde Brugeren af Materiellet være fristet til at tro, at Fornyelsen alene paahvilede Staten, og at den Afgift, der eventuelt maatte blive betalt, var en Afgift til at forny Materiellet for. Nu er Fornyelse af Jernbanemateriel et svævende Udtryk. Sigtes der herved til hel eller delvis Fornyelse, altsaa Hovedreparation? Hvis man kender noget til Tipvogne, der har haft et bevæget Liv, vil man vide, at en saadan gammel Tipvogn, naar den trænger til Fornyelse, ikke er meget værd. Ved den Slags Materiel, her er Tale om, kommer det i højeste Grad an paa, hvorledes Vedligeholdelsen praktiseres, og hvis den, der skal bruge Materiellet, ikke har Interesse i at vedligeholde det, men netop har Interesse i, at det fornyes, naar det har faaet saa mange Bukler og Buler og er saa slidt, at det ikke kan mere, vil det kunne befyrgtes, at hele Udgiften skydes over paa Staten, saa at Brugerne ikke kommer til at bære de Vedligeholdelsesomkostninger, som det under andre Forhold vilde være naturligt for dem at bære. Det er klart, at dette til syvende og sidst beror paa den Maade, hvorpaa Administrationen vil forvalte Loven. Men saaledes som Udtrykkene her er affattede, synes jeg, at det er en endog meget vidtgaaende Imødekommen, der stilles i Udsigt, og at det ikke er frit for, at Bestemmelsen rummer den Fare, at Staten vil komme til at bære en overvejende Del ikke alene af Anskaffelsessummen og af Forrentningen af denne, men faktisk ogsaa af Udgifterne ved Brugen af Materiellet.

Der er en anden Bestemmelse i Lovforslaget, til hvilken jeg vil knytte et Par Bemærkninger. Det er den Bestemmelse i § 1, som fastslaar, at de Baner, der her er Tale om, skal være smalsporede. Jeg er ikke helt klar over, hvad der har været Motivet til denne Begrænsning. Men det ligger vel ikke fjært at antage, at naar man har villet fastslaa, at der ifølge denne Lov kun skal kunne bygges smalsporede Baner, er det et Forsøg paa at begrænse Loven, saa at den ikke efterhaanden skal udvikle sig til at blive en af Ministeriet forvaltet Privatbanelov, som faktisk vilde tillade i alt Fald i meget stor Udstrækning at paabegynde Anlæg af Baner, der saa successive gik over til at være lokale Privatbaner. Hvis dette er Motivet, kan jeg i og for sig godt forstaa det. Det er na-